

Spis treści

WSTĘP

„Różne historyje” w dawnym Krakowie	9
I. Pojęcie literatury popularnej (do XVIII wieku)	21
I.1. Popularna literatura w szesnastowiecznym Krakowie: kryteria	23
I.1.1. Termin	23
I.1.2. Kryteria	28
I.2. Źródło polemiki: historia edycji tekstów popularnych	37
I.2.1. Założenia	37
I.2.2. Teksty	40
I.2.2.1. <i>Historyja o żywocie Aleksandra Wielkiego</i> <i>i Historyja o zburzeniu miasta trojańskiego</i>	40
I.2.2.2. <i>Historyje rzymskie i Poncjjan</i>	45
I.2.2.3. <i>Marcholt</i>	49
I.2.2.4. <i>Historyja o stworzeniu nieba i ziemi</i>	52
I.2.2.5. <i>Magielona, Meluzyna, Gryzella</i>	58
I.2.2.6. <i>Ezop(y) i Sowiźrzał(y)</i>	65
I.2.2.7. <i>Historyja o Szczęściu i Żywoty filozofów</i>	73
I.2.3. Wnioski	75

II. Funkcjonowanie literatury popularnej we wczesnonowożytnym Krakowie	81
II.1. Produkcja tekstów	83
II.1.1. Papier a produkcja tekstów	83
II.1.2. Czynniki wspomagające rozwój rynku książki	96
II.1.2.1. Populacja	98
II.1.2.2. Wielki handel	106
II.1.2.3. Pismo jako rozpowszechnione narzędzie	109
II.1.3. Pojawienie się licznych kopii tekstu	120
II.1.4. Co opłacało się drukować?	143
II.2. Sprzedawanie tekstów	151
II.2.1. Co opłacało się sprzedawać, czyli w poszukiwaniu mapy rynku książki w Krakowie	151
II.2.2. Miejsca i sieci dystrybucji	162
II.2.3. Jak można ustalić ceny książek?	170
II.2.4. Problem cenzury	174
II.2.5. Problem reklamy wydawniczej	177
II.3. Czytanie tekstu	181
II.3.1. Edukacja: szkoły miejskie i tworzenie czytelników	181
II.3.1.1. Koszty pisania	188
II.3.1.2. Koszty i możliwość czytania	191
II.3.2. Testamenty, inwentarze i ślady posiadania tekstów	193
II.3.2.1. Testamenty	195
II.3.2.2. Inwentarze	221
II.3.2.3. Podsumowanie	232
II.3.3. Kapitał kulturowy, czyli kto sięgał po (te) książki	233
II.3.4. Fizjologia lektury (I): oko, czyli co widzieli na stronie dawni krakowianie	237
II.3.5. Fizjologia lektury (II): ucho, czyli czytelnicy i użytkownicy tekstu	246
ZAKOŃCZENIE	
Literatura dla kogo?	259
Aneks	265
Bibliografia	283
Indeks osobowy	299
Spis tabel i wykresów	311
Spis ilustracji	313
Summary	315